

МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ФОРМУВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ІІІ ОСВІТНІХ ТРАЄКТОРІЙ ЗДОБУВАЧІВ МЕНЕДЖЕРІВ

Формування освітніх траєкторій здобувачів менеджерів за допомогою штучного інтелекту (ІІІ), нині, стає все більш актуальним, оскільки штучний інтелект дозволяє аналізувати сильні та слабкі сторони кожного студента, що дає змогу створювати «персоналізовані плани навчання, враховуючи їхні потреби та здібності» [1]. Це важливо для здобувачів менеджерів коли кожен із них має різні освітні й професійні цілі, завдання та потреби. Водночас, системи ІІІ можуть автоматично адаптувати курс до прогресу здобувача, миттєво коригувати складність завдань, базуючись на його успішності, що робить навчання більш ефективним. ІІІ здатен аналізувати великі обсяги даних щодо успішності студентів, проводити прогнози та виявляти тренди, що дозволяє викладачам своєчасно вносити корективи в освітні програми. Крім того, ІІІ може моделювати різні бізнес-сценарії і ситуації, з якими менеджери можуть стикатися в реальному житті, що дозволяє студентам розвивати навички прийняття рішень, критичного мислення і вирішення проблем у безпечному середовищі. Системи ІІІ можуть об'єднувати знання з різних дисциплін (економіка, менеджмент, психологія, маркетинг, соціальні науки), що сприяє формуванню більш комплексного підходу до менеджменту. І, використовуючи ІІІ, здобувачі отримують доступ до величезної кількості навчальних матеріалів, онлайн-курсів, статей та досліджень, що розширює їхнє уявлення про теорію управління, світ менеджменту і різні моделі й методи управління. І, нарешті, завдяки інтерактивності та ігровим елементам, які можна впроваджувати за допомогою ІІІ, навчання стає більш цікавим і динамічним, що підвищує мотивованість здобувачів. Отже, інтеграція штучного інтелекту в процес формування освітніх траєкторій для здобувачів менеджерських спеціальностей відповідає сучасним викликам та вимогам ринку праці, сприяє розвитку ключових компетенцій та покращує загальну якість освіти.

Для формування освітніх траєкторій здобувачів менеджерів за допомогою штучного інтелекту (ШІ) потрібно пройти через кілька ключових етапів:

- аналіз потреб ринку та вивчення актуальних трендів, оцінка запитів роботодавців щодо компетенцій, навичок та знань, які необхідні для успішної кар'єри менеджера, вивчення відгуків від випускників та фахівців, щоб зрозуміти, які знання є найбільш затребуваними. «Штучний інтелект допомагає адаптувати освітні програми до вимог сучасного ринку праці. Аналіз ринкових тенденцій та прогнозування потреб у фахівців дозволяють актуалізувати зміст освіти та готувати здобувачів освіти до сучасних технологічних викликів» [2, с. 16];

- збір та обробка даних про навчальні програми, курси, ресурсні матеріали, методики навчання, детальний аналіз успішності студентів та їхніх кар'єрних здобутків після завершення навчання, використання алгоритмів машинного навчання для виявлення патернів;

- індивідуалізація навчання, розробка профілів здобувачів на основі їхніх інтересів, кар'єрних цілей, попередніх знань та навичок, використання ШІ для створення персоналізованих навчальних планів, які враховують сильні та слабкі сторони кожного здобувача;

- використання ШІ для постійного моніторингу успішності студентів в режимі реального часу, визначення, коли здобувач потребує додаткової допомоги чи додаткових ресурсів для досягнення успіху;

- на основі отриманих даних, здійснюється адаптація навчальних планів, щоб вони відповідали змінам у вимогах ринку праці та потребам студентів, регулярне оновлення матеріалів курсу та впровадження нових технологій і методів навчання;

- забезпечення зворотнього зв'язку для вдосконалення через збір відгуків від здобувачів освіти та роботодавців для оцінки ефективності освітніх траєкторій, модернізація та удосконалення програм навчання й систем формування траєкторій;

- співпраця з компаніями для створення стажувань та практичних проєктів, які допомагатимуть студентам здобувати реальний досвід, розробка системи підтримки випускників у професійному рості та проходженні кар'єрних етапів.

Переконані, що саме, завдяки цим етапам створення освітніх траєкторій за допомогою ШІ можна досягти максимального ефекту у навчанні й підготовці фахівців у сфері менеджменту, забезпечуючи адаптивне та індивідуальне навчання. Водночас, наголосимо, що при формуванні освітніх траєкторій для здобувачів у сфері менеджменту

за допомогою штучного інтелекту виникають різноманітні ризики та генеруються додаткові можливості. Так, додатковими можливостями, тут слід вважати:

- індивідуалізація навчання, штучний інтелект аналізує дані про студента і створює персоналізовані, інклюзивні навчальні програми, враховуючи інтереси, сильні та слабкі сторони кожного здобувача;
- адаптивне навчання, оскільки системи на базі ШІ адаптують рівень складності матеріалу, що допоможе максимально ефективно використовувати час навчання;
- ШІ відслідковує прогрес студентів і надає рекомендації щодо покращення їхніх результатів;
- розширюється доступ до освітніх ресурсів, оскільки ШІ допомагає в об'єднанні різних онлайн-ресурсів, курсів, та літератури, що підвищує якість навчання;
- штучний інтелект автоматизує рутинні процеси, пов'язані з адмініструванням, таким чином даючи викладачам більше часу для роботи зі студентами;
- використання ШІ допомагає створенню інтерактивних симуляцій та кейс-досліджень, що дозволяють студентам застосовувати теорію на практиці.

Ризиками слід вважати:

- висока залежність від систем ШІ може призвести до зниження критичного мислення та самостійності студентів;
- якщо дані упереджені, це може призвести до нерівномірного або несправедливого розподілу навчальних ресурсів;
- зберігання та обробка великої кількості персональних даних студентів викликає занепокоєння щодо захисту інформації;
- розробка та впровадження ШІ може вимагати значних фінансових та інших ресурсів;
- велика увага до технологій може призвести до меншої взаємодії між студентами та викладачами, що може негативно вплинути на розвиток комунікаційних і соціальних навичок;
- впровадження ШІ може вимагати адаптації традиційних підходів до навчання, що не завжди є простою та ефективною справою.

Підсумовуючи, відмітимо, що формування освітніх траєкторій за допомогою штучного інтелекту може значно підвищити ефективність навчання менеджерів, однак важливо усвідомлювати можливі ризики і вживати заходів для їх мінімізації. Баланс між технологічними інноваціями та традиційними підходами до навчання є ключовим для успішної реалізації таких ініціатив.

Література:

1. Балик Н. Р. Освітній STEM-проект «Штучний інтелект». *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернетконференції (м. Тернопіль, 8 квітня 2021 р.). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. С. 32–34.
2. Головки Д. Ю. Штучний інтелект у діяльності педагога закладу професійної (професійно-технічної) освіти : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 73 с.